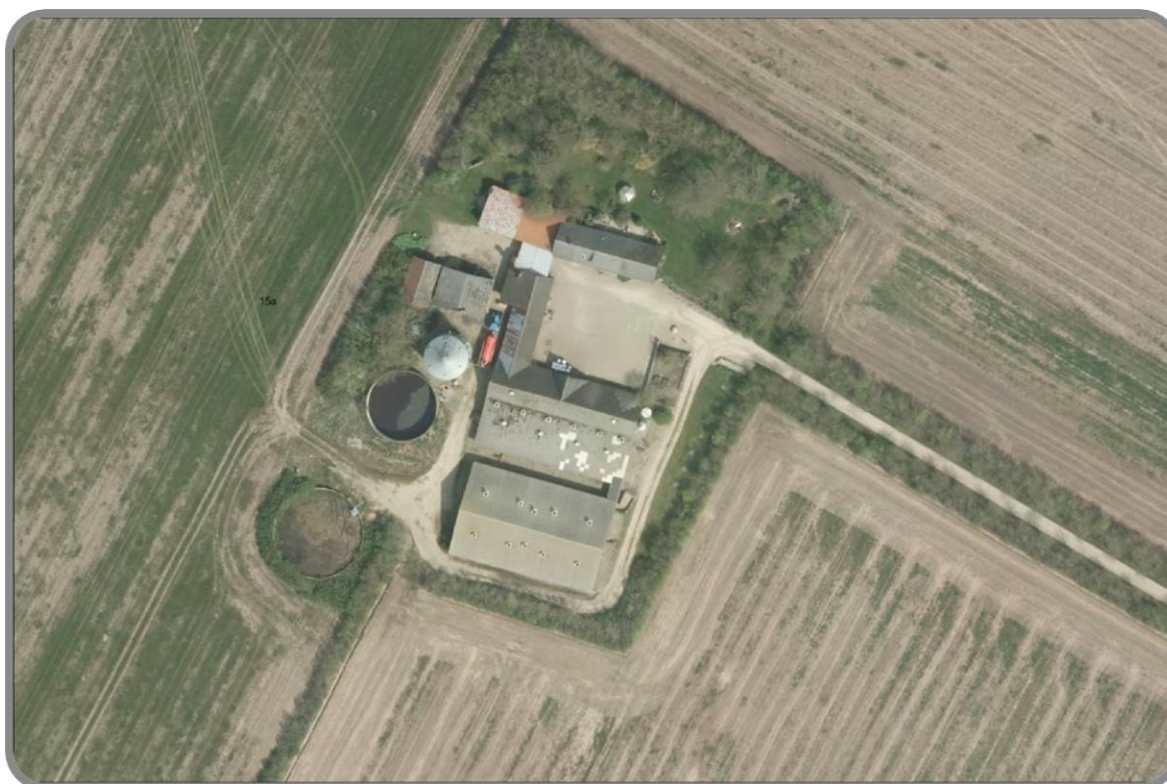

§ 12-MILJØGODKENDELSE

af husdyrbruget
Lunden 2
7990 Øster Assels

14. december 2017

Indholdsfortegnelse

1	Registreringsblad	4
2	Resume	5
3	Afgørelse om miljøgodkendelse	6
4	Vilkår	7
4.1.	Generelle vilkår	7
4.2.	Husdyrbrugets anvendelse af BAT	7
4.3.	Husdyrbrugets anlæg	9
5	Husdyrbrugets anvendelse af BAT	12
5.1.	BAT-niveau	12
5.2.	Management og egenkontrol.....	13
5.3.	Energiforbrug	13
5.4.	Vandforbrug	14
5.5.	Gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning.....	14
5.6.	Foder.....	15
6	Husdyrbrugets anlæg	16
6.1.	Lokalisering og landskabsvurdering	16
6.2.	Indretning og drift	16
6.3.	Lugt.....	17
6.4.	Støj	17
6.5.	Lys	18
6.6.	Skadedyr.....	18
6.7.	Støv	18
6.8.	Transport.....	19
6.9.	Spildevand	19
6.10.	Gødningsopbevaringsanlæg	19
6.11.	Affald.....	19
6.12.	Kemikalier og pesticider	21
6.13.	Olie og brændstof.....	22
6.14.	Driftsforstyrrelser og uheld	22
6.15.	Ammoniak fra anlægget	22
6.16.	Bilag IV-arter	24
6.17.	Husdyrbrugets ophør.....	25
7	Alternative muligheder	26
8	Offentliggørelse	27

9	Klagevejledning.....	28
10	Retsbeskyttelse.....	29
11	Bilag.....	30

1 Registreringsblad

Titel: § 12-miljøgodkendelse af husdyrbruget
Lunden 2, 7990 Øster Assels

Dato for ikrafttrædelse: 14. december 2017

CVR-nr.: 12293879

CHR-nr.: 97240

Ejendomsnr.: 7730091560

Bedriftsejer og ansøger: Lars Henrik Callesen
Lunden 2
7990 Øster Assels
Mobil: 2033 4537
E-mail: lars@callesen-mors.dk

Konsulent: LandboThy
Hanne Klitgaard Brodersen
Silstrupparken 2
7700 Thisted
Telefon: 9617 5721
E-mail: hkb@landbothy.dk

Tilsynsmyndighed: Morsø Kommune

Ansøgningskema: 102251

Version: 2

2 Resume

Morsø Kommune har den 31. juli 2017 modtaget en ansøgning om § 12-miljøgodkendelse på Lunden 2, 7990 Øster Assels.

Der søges om at udvide dyreholdet fra 5.000 slagtesvin (30 - 102 kg) til 8.904 slagtesvin (30 - 112 kg). Produktionens størrelse udvides fra 119,05 dyreenheder til 251,51 dyreenheder. Udvidelsen foretages i eksisterende stalde, samt ved at lave en eksisterende bygning om til svinestald.

Morsø Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, natur og landskabelige værdier.

3 Afgørelse om miljøgodkendelse

Morsø Kommune meddeler hermed en § 12-miljøgodkendelse til husdyrbruget på Lunden 2, 7990 Øster Assels.

Der meddeles godkendelse til en udvidelse af dyreholdet fra 5.000 slagtesvin (30 - 102 kg) til 8.904 slagtesvin (30 - 112 kg). Produktionens størrelse udvides fra 119,05 dyreenheder til 251,51 dyreenheder. Udvidelsen foretages i eksisterende stalde, samt ved at lave en eksisterende bygning om til svinestald.

Vurdering

Morsø Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Morsø Kommune har vurderet at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter.

Godkendelsen er meddelt efter § 12 i husdyrbrugloven¹.

Godkendelsen skal, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48 (bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017), være udnyttet senest 6 år efter godkendelsesdatoen.

Hvor intet andet er nævnt, er vilkårene gældende fra den dag godkendelsen tages i brug. Husdyrbruget skal leve op til gældende lovgivning uanset indholdet i denne godkendelse.

Afgørelsen er udelukkende omfattet af Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder eventuelt byggetilladelse og nedsivningstilladelse, skal indhentes særskilt.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af Afsnit 9.

Hans-Jakob Sørensen
Sagsbehandler
Natur og Miljø

Nykøbing Mors, den 14. december 2017

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 256 af 21. marts 2017

4 Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

4.1. Generelle vilkår

- 1) Godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med godkendelsens indhold og betingelser
- 2) Dyreholdet må ikke øges eller indsættes i de enkelte staldafsnit, før de fornødne staldsystemer er etableret

4.2. Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Management og egenkontrol

- 3) Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal, være opstillet overskueligt, opdateret og let tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:

- Forbrug af el, olie og vand
- Foder jf. Vilkår 11 og 14
- Kvitteringer for afleveret affald jf. Vilkår 21

Energiforbrug

- 4) Ved nyanskaffelser af driftsanlæg og -maskiner skal der, i det omfang det ligger inden for en rimelig økonomisk ramme, anvendes den bedst tilgængelige teknologi. Tilsynsmyndigheden kan, på baggrund af tilsyn med Vilkår 3, kræve at der foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer på ejendommen gennemgås. Der udarbejdes en handleplan, med redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af mest energibesparende foranstaltninger i produktions- og driftsøjemed, hvis tilsynsmyndigheden vurderer at det er nødvendigt

Vandforbrug

- 5) Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres
- 6) Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der opsættes en vandmåler på ejendommen. Miljøgodkendelsen er taget i brug, når dyreholdet på ejendommen udvides over det før tilladte i et vilkårligt staldafsnit, eller når ombygning i et staldafsnit påbegyndes

Gødningsofbevarings, -håndtering og -udbringning

- 7) Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den mængde gylle, der påtænkes udpumpet

- 8) Hvis der forekommer spild skal det straks opsamles

Foder

- 9) Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 25.568 kg N pr. år.

N ab dyr pr. slagtesvin pr. år beregnes ud fra følgende ligning:

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv/kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes. Vilkår 16 skal dog fortsat overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin pr. år	8.904
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	112
FEsv pr. tilvækst	2,77
Gram råprotein pr. FEsv	145,8
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	~ 2,87

- 10) Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antal producerede slagtesvin må maksimalt være 5.490 kg P pr. år.

P ab dyr pr. slagtesvin skal beregnes ud fra følgende ligning:

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes. Vilkår 16 skal dog fortsat overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin pr. år	8.904
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	112
FEsv pr. tilvækst	2,77
Gram fosfor pr. FEsv	4,7
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	~ 6,17

- 11) Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - Antal producerede dyr
 - Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
 - Foderforbrug pr. kg tilvækst
 - Det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FEsv i foderblandingen
- 12) N og P ab dyr skal beregnes for slagtesvinene. På baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger skal N og P ab dyr beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder. Perioden skal svare til den periode, som gælder for beregning af type 2-korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet. Første periode skal derfor ligge inden for intervallet 15. september 2018 til 15. februar 2020, såfremt godkendelsen er taget i brug inden for denne periode
- 13) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder, hver gang denne ændres, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder
- 14) Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende
- 15) Der skal benyttes fytase i foderblandingen

4.3. Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 16) Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold med en sammensætning og placering som anført i nedenstående tabel:

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	Vægt	Stipladser	DE
1	Slagtesvi- nestald 1	Delvis spalte- gulv, 50-75% fast gulv	Slagte- svin	2.520	30 - 112 kg	600	71,18
2	Slagtesvi- nestald 2	Delvis spalte- gulv, 50-75% fast gulv	Slagte- svin	3.444	30 - 112 kg	820	97,28
3	Stald 3	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagte- svin	2.940	30 - 112 kg	700	83,04
I alt							251,51

Lugt

- 17) Stalde, anlæg og udenomsarealer m.v. skal renholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støv- og lugtgener uden for ejendommen

Støj

- 18) Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser.

Ugedag	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref. tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref. tid ½ timer

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt.

Almindelig kørsel med traktorer og andre maskiner er ikke omfattet af støjkravet

Lys

- 19) Udendørs belysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, med mindre der er nødvendig aktivitet på anlægget

Skadedyr

- 20) Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Affald

- 21) Kvittringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på Kommunens forlangende

Driftsforstyrrelser og uheld

- 22) Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112
- 23) Der skal foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal kontrolleres mindst 1 gang om året, og revideres såfremt det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i en logbog. Kontrol og revision skal også fremgå af logbogen
- 24) Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af gårdens ansatte og øvrige som arbejder på ejendommen og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have adgang til en udgave af beredskabsplanen på et for dem forståeligt sprog

Husdyrbrugets ophør

- 25) Ved husdyrbrugets ophør ryddes ejendommen for husdyrgødning, affald, døde dyr, spildevand og foder, og tilsynsmyndigheden kontaktes

5 Husdyrbrugets anvendelse af BAT

For at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen. Et af miljøgodkendelseslovens hovedformål er, at det særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening. Hvorvidt husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT, ligesom der skal tages hensyn til teknikernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til landbrugssektorens økonomiske muligheder.

5.1. BAT-niveau

Morsø Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 3.025,5 kg N pr. år ud fra Husdyrgodkendelse.dk – beregningen fremgår af Bilag 1.

Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 2.914,1 kg N pr. år.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledninger om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT, fastlægges BAT-niveau for fosfor for slagtesvin til 22,3 kg P pr. DE ab lager.

Emissionsgrænseværdien for fosfor for det aktuelle projekt må maksimalt være 5.608,7 kg P ab lager. Det aktuelle projekt ligger ifølge ansøgningen på 5.500,8 kg P ab lager, men skal jf. Vilkår 9 kunne dokumentere at P ab lager ikke overstiger 5.490 kg.

Ammoniakemissionsniveauet og emissionsgrænseværdien for fosfor og for kvælstof for det ansøgte projekt overholdes ved, at foderforbruget reduceres til 2,77 FE pr. kg tilvækst. Der stilles vilkår til dette.

Driften er tilrettelagt med henblik på at holde en høj sundhed i svinebesætningen, hvilket er med til at sikre at produktionen kan ske med både et lavt foderforbrug, et lavt protein- og et lavt fosforforbrug.

Ansøger har i forbindelse med ansøgningen vurderet på eventuelle ammoniakreducerende tiltag, som forsøringsanlæg, gyllekøling, samt kemisk og biologisk luftrensning. Ansøger vurderer, at yderligere reduktioner af emissionerne af ammoniak vil medføre betydelige investeringer, som ikke vil være proportionale med produktions størrelse.

Morsø Kommune vurderer samlet at husdyrbruget lever op til BAT, samt at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT.

5.2. Management og egenkontrol

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT med hensyn til management: Træning og uddannelse af medarbejdere, samt registrering af vand-, energi- og foderforbrug.

Det sikres at personalet er uddannet, og løbende efteruddannes til at varetage de opgaver, der arbejdes med på bedriften.

Der foretages i svineproduktionen periodevise produktionskontroller for at følge forbrug af foder og andre hjælpestoffer, samt kunne beregne næringsstofudskillelsen med gødningen, som danner basis for opgørelsen af et korrekt gødningsregnskab.

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg dagligt. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Der føres journal i form af mark- og gødningsplan over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Morsø Kommune vurderer at der anvendes BAT med hensyn til management og egenkontrol, under forudsætning af at der føres driftsjournal i henhold til Vilkår 3.

5.3. Energiforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Lavenergibelysning, naturlig ventilation, eftersyn og rengøring af ventilatorer samt temperatursyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Det årlige elforbrug forventes at stige fra cirka 90.000 kWh til 120.000 kWh. Der er ikke dieselolie på ejendommen, da markdrift drives fra anden ejendom. Opvarmning med fyringsolie er begrænset, da der er tale om en slagtesvineproduktion.

Der tilstræbes anvendt lavenergibelysning og energivenlige ventilatorer. Ved udskiftning i gamle stalde søges anvendt teknologi, der er energibesparende.

Der stilles vilkår om en opgørelse over forbruget af el og olie i en driftsjournal, samt at tilsynsmyndigheden kan kræve at der foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer på ejendommen gennemgås.

Morsø Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes BAT med hensyn til energibesparende foranstaltninger.

5.4. Vandforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Iblødsætning af staldene inden vask, vask med højtryksrensere, brug af drikkestrøg til opsamling af vandspild samt daglig inspektion og reparation af eventuelle lækager.

Det årlige forbrug af vand til drikkevand forventes at stige fra 2.714 m³ til 4.334 m³. Derudover forventes vandforbruget til vask af staldene at stige fra 140 m³ til 220 m³.

Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.

Alle drikkeventiler er placeret over foderkrybbe, således at vandspild opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Staldene sættes i blød før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.

Ved opsyn tilstræbes det at reparere eventuelle utætheder hurtigst muligt efter, at de opdages.

Ejendommen Lunden 2 har tidligere haft et vandforbrug, der var op til 3.000 m³ (oplyst i 2010). Der søges nu om tilladelse til en produktion, som vil betyde op til 50 % mere vandforbrug end tidligere.

Ejendommen har ingen vandindvindingstilladelse, og til Kommunens kendskab heller ingen vandmåler. Da husdyrbruget på ejendommen bliver omfattet af IE-direktivet med denne miljøgodkendelse, skal Morsø Kommune sikre at der foretages en ansvarlig anvendelse af ressourcer i produktionen. Der er derfor stillet vilkår om, at der skal opsættes en vandmåler på ejendommen, med henblik på at der skal søges en vandindvindingstilladelse, når forbruget kendes bedre. Kommunen vil på den baggrund, som både godkendende og tilsynsførende myndighed, følge op på at der bliver søgt og udarbejdet en indvindingstilladelse på ejendommen.

For at sikre at BAT-niveauet opnås og fastholdes, er der desuden stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer, samt en opgørelse over forbruget af vand i en driftsjournal.

Morsø Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår anvendes BAT med hensyn til vandforbrug.

5.5. Gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Flydende husdyrgødning opbevares i stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Beholderne kontrolleres hvert 10. år af en autoriseret kontrollant. Derudover tømmes de stort set 1 gang årligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning på ejendommen sker i overensstemmelse med lovgivningens krav. Pumpning af gylle foregår under overvågning og eventuelt spild opsamles.

Gyllen køres typisk ud med 20 - 25 m³ gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder, afhængig af afgrøde. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og eventuelt nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Ved udbringning køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der holdes som minimum 2 meter bræmmer til vandløbene.

Der stilles vilkår om, at der inden udpumpning af gylle fra staldene skal sikres at gyllebeholderen kan rumme den udpumpede mængde, samt at spild skal opsamles.

Morsø Kommune vurderer, at der er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, således at gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

5.6. Foder

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT mht. foder: Anvendelse af foderplaner tilpasset dyrenes behov, foderanalyser samt mineralblandinger med lavt fosforindhold.

Der fodres med foder med lavt proteinindhold efter justering med afstemte mineralblandinger for at optimere indholdet af aminosyrer, fosfor og andre mineraler samt vitaminer

Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved fosforen udskilles via gødningen. Den primære årsag til den lave fordøjelighed er, at op til 80 procent af fosfor i olie/proteinholdige frø og korn er bundet som fytat, hvilket er vanskeligt at fordøje for svin. Det er derfor nødvendigt at enzymet fytase er til stede, for at den fytatbundne fosfor bliver tilgængelig for grisen. Fosforforbruget søges derfor minimeret ved brug af fytase.

Morsø Kommune vurderer, at der anvendes BAT med hensyn til foder.

6 Husdyrbrugets anlæg

6.1. Lokalisering og landskabsvurdering

Lunden 2 ligger i det åbne land i et primært jordbrugsområde, cirka 2,2 km syd-vest for Øster Assels og cirka 700 meter syd for Vester Assels. Ejendommen ligger i et område, der i Kommuneplan 2013 er udpeget til landskabeligt beskyttelsesområde, hvor udvikling, og deraf følgende forandringer, herunder nyt byggeri, tekniske anlæg og arealanvendelse, skal indpasses i den eksisterende karakter under hensyntagen til landskabets vedligeholdelsesmæssige tilstand og uforstyrrelighed.

Da der ikke sker ændringer af det eksisterende anlæg, foruden mindre renoveringer inde i anlæggene, vurderes udvidelsen ikke at have indflydelse på de landskabelige værdier, de kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske og rekreative værdier i området.

Generelle afstandskrav

Etablering af anlæg, samt udvidelse og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, skal jf. § 6 i husdyrgodkendelsesloven overholde følgende afstandskrav:

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	Cirka 210 meter	Lunden 4	50 meter
Byzone eller sommerhusområde	Cirka 2.170 meter	Øster Assels	50 meter
Område der i kommuneplanens rammedel er udlagt til byzone eller sommerhusområde	Cirka 5.800 meter	Ørding Kær sommerhusområde	50 meter
Område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv, rekreative formål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende	Cirka 3.000 meter	Thissinghuse Havn	50 meter

Afstandskravene i § 6 er overholdt. Det er ikke vurderet, hvor vidt de generelle afstandskrav jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven er overholdt, da der ikke bygges nye anlæg.

6.2. Indretning og drift

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående skema, samt af situationsplanen (Bilag 2). Udvidelsen af dyreholdet sker i de eksisterende stalde.

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	Vægt	Stipladser	DE
1	Slagtesvine-stald 1	Delvis spal-tegulv, 50-75% fast gulv	Slagtesvin	2.520	30 - 112 kg	600	71,18
2	Slagtesvine-stald 2	Delvis spal-tegulv, 50-75% fast gulv	Slagtesvin	3.444	30 - 112 kg	820	97,28
3	Stald 3	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin	2.940	30 - 112 kg	700	83,04
I alt							251,51

6.3. Lugt

Husdyrgodkendelse.dk har lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger. Nedenstående skema viser at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Bebyggelse	Kumu-lation	Model	Ukorrigeret	Ukorrigeret	Korrigeret	Korrigeret	Vægtet gennemsnits-afstand	Bort-screenet	Genekriterie overholdt
			geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)	geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)			
+ Lunden 4	0	FMK	150,26	118,57	150,26	118,57	249,66	Ja	Ja
+ Strædet 23	0	NY	397,61	232,18	397,61	232,18	620,82	Ja	Ja
+ Ø. Assels By, Ø. Assels	0	NY	535,81	325,85	535,81	325,85	2.201,09	Ja	Ja

Lugtemission fra staldene begrænses ved god hygiejnisk standard. Lugtkravene til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt, og der er ikke særlige forhold på stedet, der giver anledning til at stille yderligere vilkår.

På baggrund heraf vurderer Morsø Kommune, at der ikke forventes væsentlige lugtgener fra det søgte projekt.

6.4. Støj

De væsentligste støjkloder er: De mekaniske ventilationsanlægsmotorer, krontør-ringsanlæg, korn- og fodertransportsystemer, højtryksrensere og kompressorer, samt lyde fra husdyrene.

Det tilstræbes at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet fra kl. 7 til 17, dog med undtagelse af den periodevise markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Stationære støjafgivende maskiner kan, hvor det er muligt, isoleres i støjabsorberende maskinrum.

Indlevering af foder fra korn- og fodertransportsystemerne finder sted i dagtimerne.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene.

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

For at sikre de nærmeste nabobeboelser og sommerhuse mod væsentlige støjgener, stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Under forudsætning af at vilkåret overholdes, vurderer Morsø Kommune at der tages tilstrækkeligt hensyn til omgivelserne.

6.5. Lys

Lysen er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Da der ikke er fuld belysning i staldanlægget i nattetimerne, forventes lysafgivelse ikke at genere omgivelserne. Der ændres ikke på forholdene ved det ansøgte.

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige lysgener, stilles der vilkår til udendørs belysning.

Under forudsætning af at vilkåret overholdes, vurderer Morsø Kommune at der tages tilstrækkeligt hensyn til omkringboende og de landskabelige værdier.

6.6. Skadedyr

Generel bekæmpelse sker ved tiltag, der skal sikre mod etablering af skadedyrsbestande i og omkring anlægget. Dette sker ved tiltag der kan forhindre redbygning, samt ved oprydning og fjernelse af gamle foderrester.

Fluegener søges undgået ved passende hygiejnetiltag omkring foder og foderopbevaring, og om nødvendigt ved kemisk bekæmpelse.

Rottebekæmpelse gennemføres ved giftudlægning gennemført af autoriseret firma eller kommunens rottebekæmpelse.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

For i fremtiden også at sikre naboer, vil der blive stillet vilkår om fortsat at bekæmpe fluer i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

6.7. Støv

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene.

Det vurderes, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde, for eksempel i forbindelse med

høst, vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

6.8. Transport

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og ind-/udlevering af dyr. Antallet af transporter forventes som det ses i tabellen nedenfor.

Transporter	Nudrift	Ansøgt
Dyretransport til anlægget	26	26
Dyretransporter fra anlægget	52	52
Fodertransporter til anlægget	45	80
Afgrødetransporter fra anlægget	-	-
Kørsel med husdyrgødning	120	200
Afhentning af døde dyr	52	52
I alt	295	466

Antallet af transporter er retningsgivende, og der kan derfor forekomme variationer.

Anlægget ligger i åbent landbrugsland med udkørsel til Lunden udenfor bymæssig bebyggelse. Adgangen derfra er mod nord fra Næssundvej.

Det er Morsø Kommunens vurdering, at transporterne ikke vil virke væsentligt generende i lokalområdet. Der stilles ingen vilkår.

6.9. Spildevand

Rengøringsvand og drikkespild fra produktionen ledes til gyllebeholder. Husspildevand og sanitært spildevand ledes til septiktank og nedsivning. Alt tagvand fra ejendommen samles ved det vestligste staldhjørne, og løber gennem et rør med en diameter på 20 cm mod syd, til det rammer en større drænledning cirka 300 meter længere ude på marken.

Der forventes en stigning i rengøringsvandet fra 138 m³ til 220 m³.

Det vurderes, at spildevandsforholdene er forsvarlige og der stilles derfor ingen vilkår.

6.10. Gødningsopbevaringsanlæg

På Lunden 2 er der to gyllebeholdere. Den ene gyllebeholder er fra 1978 med en kapacitet på 1.000 m³, og den anden gyllebeholder er fra 1994 med en kapacitet på 1650 m³.

I kapacitetsopgørelsen – Bilag 3 – er der redegjort for tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Der stilles ingen vilkår.

6.11. Affald

Afhængig af størrelse, opbevares animalsk affald under kadaverkapper eller i container, og afhentes af DAKA.

På ejendommen anvender brugeren ikke medicinske præparater, og der opstår ikke vævsaffald, som ved udslip kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. I tilfælde af, at der skal anvendes særlige medicinske præparater til særlige behandlinger, som ved sin virkemåde kan udgøre en risiko for det omgivende miljø eller de personer, der håndterer præparatet, foretages behandlinger af en dyrlæge, som også er ansvarlig for håndteringen af eventuelt affald.

Brugte kanyler, skalpeller og sprøjter udgør ikke en generel miljøtrussel, men skal af arbejdsmiljømæssige årsager, for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre, der håndterer affaldet, håndteres forsvarligt. Opsamling sker derfor i egnede plastbeholdere, som bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Mængden af medicinrester vil være små, idet alt indkøbt medicin normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via apoteket eller andre godkendte ordninger.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej. I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Kemisk emballageaffald stammer hovedsagligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Serviceeftersyn og olieskift på traktorer og andre selvkørende maskiner sker normalt af faguddannet personale på landbrugsmaskinværksteder, som bortskaffer spildolie og andet i forbindelse med eftersynene. Den årlige mængde af spildolie på ejendommen er derfor begrænset. Opsamles og bortskaffes gennem olieleverandøren eller gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Mængden af kemikalieaffald fra markbrugets sprøjtemidler søges begrænset ved at begrænse indkøb af sprøjtemidler til, hvad der forventes at blive brugt. Restmængder bortskaffes via kommunal godkendte/anviste ordninger.

Affaldstype	EAK-koder	Affaldsfraktioner	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (Døde dyr)	02 01 02		Variierende Skøn: Maks. 6 ton	DAKA
Emballage fra sæ-	02 01 099	50.04	Maks. 500 kg	Kommunal an-

dekorn, foderleverancer m.m.		52.07		vist ordning
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	52.07	Maks. 100 kg	Kommunal anvist ordning
Emballage fra sprøjtemidler og anden kemi	02 01 08 02 01 09	50.04 51.00 52.07	Begrænset. Håndteres på anden ejendom	Kommunal anvist ordning
Overdækningsplast	02 01 04	52.07 (ikke PVC)	100 kg	Kommunal anvist ordning
Spildolie	02 01 09	06.01 06.02 06.14	Begrænset. Håndteres på anden ejendom	Olieleverandør eller kommunal anvist ordning
Malingsrester	02 01 99	03.21 03.22	Begrænset	Kommunal anvist ordning
Sprøjtemiddelrester	02 01 08 02 01 09		Håndteres på anden ejendom	Kommunal anvist ordning
Medicinrester	02 01 99	05.13	< 0,5 kg	Apotek
Medicinflasker	02 01 10	51.00 52.07	< 50 kg	Kommunal anvist ordning
Medicinsk udstyr	02 01 10	56.20	< 20 kg	Kommunal anvist ordning
Andet brændbart affald Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 10	62.00 52.07 (ikke PVC) 50.04	Maks. 500 kg	Kommunal anvist ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 99	23.00 79.00	Maks. 200 kg	Kommunal anvist ordning

Ansøger skal til enhver tid efterleve reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr², samt håndtere og bortskaffe affald i overensstemmelse med kommunens regulativer. Der stilles vilkår til at kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på Kommunens forlangende.

6.12. Kemikalier og pesticider

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Generelt er rengørings- og desinfektionsmidler hurtigt nedbrydelige og vurderes ved deres brug ikke at udgøre en fare for miljøet.

² Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde dyr nr. 558 af 1. juni 2011

Der opbevares ikke pesticider og sprøjteudstyr på ejendommen. Påfyldning og rengøring af sprøjteudstyr sker på anden ejendom, og håndteres af uddannet personale med sprøjtecertifikat.

Det vurderes, at pesticider og andre kemikalier håndteres på ejendommen uden risiko for forurening af omgivelserne, og der stilles ingen vilkår.

6.13. Olie og brændstof

På ejendommen er der én dieselolietank, som er placeret over jorden, udendørs. Markdrift drives dog fra anden ejendom.

Fyrings- og dieselolie opbevares i overensstemmelse med Olietanksbekendtgørelsen. Der stilles derfor ikke vilkår til olie- eller brændstofopbevaringen.

6.14. Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, enten ved sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank. Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld.

Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og de kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Det sikres at pumpeudstyr ikke peger udenfor gylletanken, når udstyret ikke er i brug hvormed risikoen for gyllespild i forbindelse med pumpefejl minimeres.

Risiko for udslip af giftige stoffer på grund af brand søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

I forbindelse med udvidelsen er der udarbejdet en beredskabsplan (Bilag 4) på ejendommen, der beskriver handling i tilfælde af brand, gylle- eller olieudslip, strømsvigt og spild af kemikalier. Den skal anvendes ved uheld eller forureninger, der har en størrelse, der kan få konsekvenser for det eksterne miljø. Det sikres, at personale er informeret om, hvordan man skal forholde sig, hvis der sker uheld. Beredskabsplanen har en fast plads i servicerrummet.

Det vurderes på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af eventuelle driftsforstyrrelser og uheld. Der stilles imidlertid vilkår om at alarmcentralen skal alarmeres, hvis der sker et uheld. Der stilles desuden vilkår om at beredskabsplanen skal opdateres, være tilgængelig og kendt af de ansatte, samt ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft oversættes til et for dem forståeligt sprog.

6.15. Ammoniak fra anlægget

Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jf. husdyrbruglovens § 7, ligger cirka 710 meter syd for anlægget. Det drejer sig om et surt overdrev i habitat i habitatområde nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på dette område som viser, at der en totaldepositionen fra husdyrbruget på 0,1 kg N/ha/år og ingen merdeposition. Af øvrig kategori 1-natur i nærheden, kan nævnes en strandvold i samme habitatområde, cirka 830 meter øst for anlægget. For dette område er der også foretaget en ammoniakdepositionsberregning som viser, at der en totaldepositionen fra husdyrbruget på 0,1 kg N/ha/år og ingen merdeposition. Lovens mest skærpende beskyttelsesniveau er overholdt for begge kategori 1-naturområder. Da totaldepositionen i begge områder er på 0,1 kg N/ha/år. Kravene er i værste fald 0,2 N/ha/år, i de tilfælde hvor naturområdet påvirkes med kvælstof fra 2 eller flere andre husdyrbrug. Områderne vurderes dermed ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen på Lunden 2.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, ligger cirka 2.400 meter sydvest for anlægget. Det drejer sig om et overdrev med et samlet areal på cirka 4,6 ha. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på området, som viser, at der en totaldepositionen fra husdyrbruget på 0,0 kg N, og ingen merdeposition som følge af udvidelsen. Husdyrbruget vurderes dermed ikke at påvirke naturtilstanden i overdrevet i negativ retning.

Nærmeste kategori 3-natur ligger cirka 900 meter nord for anlægget. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på denne og øvrige kategori 3-naturområder omkring anlægget. Beregningerne viser, at de nærmest liggende modtager en totalbelastning på 0,1 kg N/ha/år og ingen merbelastning. Baggrundsbelastningen i området er senest opgjort til 15 kg N/ha/år. Eftersom udvidelsen ikke medfører en merbelastning af Kategori 3-naturområder vurderes det, at den ikke medfører risiko for tilstandsföringelser af disse områder.

Af øvrig natur i området beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 er der nogle søer i umiddelbar nærhed af anlægget, samt en strandeng cirka 430 meter syd for anlægget. En sø cirka 340 meter vest for anlægget modtager en samlet ammoniakbelastning på 0,5 kg N/ha/år, hvoraf merbelastningen udgør 0,3 kg N/ha/år. Der er tale om næringsrige søer, med ringe naturværdi, og luftbåren ammoniak vurderes ikke at være af betydning for søernes naturtilstand. Strandengen modtager en samlet ammoniakbelastning på 0,2 kg N/ha/år, hvoraf merbelastningen udgør 0,1 kg N/ha/år. Den empiriske tålegrænse for strandenge er 30-40 N/ha/år. Ammoniakdepositionen fra Lunden 2 vurderes derfor ikke at medføre negativ påvirkning af omkringliggende naturområder.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger 485 meter syd for anlægget, og er Habitatområde nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, og EU fuglebeskyttelsesområde nr. 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Kattholm Odde, Lindholm og Rotholme. Udpegningsgrundlag og særlige trusler mod områdets tilstand fremgår af Bilag 5.

Ammoniakemissionen fra Lunden 2 vurderes jf. ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af ejendommen ikke at medføre en risiko for en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området, og dermed også de arter, der danner udpegningsgrundlag for området.

Morsø Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på området, herunder på arterne og naturtyperne, som området er udpeget for at beskytte.

Morsø Kommune vurderer desuden, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området som følge af ammoniakemission, jf. ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af ejendommen.

Morsø Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

6.16. Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal, i henhold til Habitatdirektivets Artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for eller uden for et af de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges. Disse arter fremgår af direktivets Bilag IV.

Der er registreret forekomster af Bilag IV-arterne odder, birkemus og strandtudse i området. Endvidere vurderes det, at ejendommen ligger indenfor markfirben, spidssnudet frø og stor vandsalamanders udbredelsesområde.

Odderen er territoriehævdende og kræver op til 10 km vandløbslængde, med relativt uforstyrrede krat, rørskovsområder eller lignende til yngleområde og skjulested. Den har brug for mindre vandløb og grøfter til vandringer mellem fødesøgningsområderne og spredning. De største trusler for odderen er trafikdrab, hårdhændet vedligeholdelse af vandløb samt forstyrrelser på ynglestedet.

Birkemus lever i lysåbne skove, enge, moser og dyrkede marker, og lever af insekter, larver, frø og bær. De primære trusler er prædation og forstyrrelser på ynglestedet.

Strandtudsen lever i lavvandede lune vandhuller. Den primære trussel mod arten er tilgroning og direkte ødelæggelse af levesteder ved for eksempel dræning eller næringsstofforførsel.

Markfirben lever i lysåbne naturområder, og truslerne mod arten er således tilgroning af levestederne og direkte ødelæggelse af dens levesteder.

Spidssnudet frø lever i lune vandhuller og næromgivelserne, og truslerne mod arten er tilgroning og direkte ødelæggelse af dens levesteder ved for eksempel dræning eller næringsstofftilførsel.

Eftersom det vurderes, at ammoniakemission fra Lunden 2 ikke vil medføre tilstandsændringer af omkringliggende naturområder, vurderes det, at udvidelsen ikke indebærer risiko for negativ påvirkning af Bilag IV-arter. Ligeledes vurderes den eksisterende drift ikke at indebære negativ påvirkning af Bilag IV-arternes levesteder.

Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne.

6.17. Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet. Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen. Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren. Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug. Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter. Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige hensyn til forureningsfare og gener ved ophør. Dette fastholdes ved et vilkår.

7 Alternative muligheder

Da staldanlægget er indrettet til svineproduktion, og fortsat er i en teknisk god stand og kun en mindre renovering laves, er det ikke fundet relevant at regne på andre produktionsformer i anlægget.

Det forventes, at det ansøgte projekt er fremtidssikret, at det vil give gode arbejdsforhold for ejer og medarbejdere, samt at det vil give en god dyrevelfærd. Det vurderes generelt, at der er fundet den mest optimale løsning på farmen, og at der er taget hensyn til naturområder, logistik, ressourceforbrug, smittebeskyttelse m.v.

Morsø Kommune vurderer, at såfremt der skal opretholdes en rentabel svineproduktion på ejendommen, med de arbejdspladser og den økonomiske udvikling der følger deraf, vil det være hensigtsmæssigt at godkende en udvidelse på ejendommen. Udvidelsen vil medføre en mere rentabel produktion, og give bedre muligheder for at investere i miljøforbedrende teknikker. Det er Morsø Kommunes vurdering, at der ved effektivering af denne miljøgodkendelse er valgt det alternativt der overordnet set muliggør en rentabel og fremtidssikret produktion, der ikke tilsidesætter hensynet til miljøet.

8 Offentliggørelse

Nabo-/partshøring

Et udkast til godkendelse har været fremsendt til ansøger og naboer/omkringboende, herunder ejere af ejendomme inden for lugtkonsekvenszonen på 655 meter, i 6 uger.

Morsø Kommune har i høringsperioden modtaget én indsigelse mod projektet, og indsigelsen går på fluer og trafikbelastning. Ingen af disse indsigelser har kunnet tages i betragtning. Anvendelsen af vejene er en sag for Politiet, og vedligehold af vejene skal håndteres kommunen som vejmyndighed. Der er stillet vilkår til fluebekæmpelse, og det er derfor et tilsynsspørgsmål om fluegenen er større end forventet.

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- Lars Henrik Callesen, Lunden 2, 7990 Øster Assels
- Kjeld G. Kudsk, Kongehøjvej 64, 7990 Øster Assels
- LandboThy, Hanne Klitgaard Brodersen, Silstrupparken 2, 7700 Thisted

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Sundhedsstyrelsen – Region Nord, senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside **den 11. januar 2018**.

9 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og fødevareklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt **senest den 11. januar 2018**.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljø- og fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Ønskes ansøgningen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

10 Retsbeskyttelse

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse. Med godkendelsen følger 8 års retsbeskyttelse. Morsø Kommune skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, såfremt der fremkommer nye oplysninger om skadevirkninger ved forureningen og dette ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, jf. lovens § 40 stk. 2.

Godkendelsen bliver omfattet af reglerne for revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 stk. 3 samt § 39, stk. 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (nr. 916 af 23. juni 2017), da revurderingsbestemmelserne blev overført til den nye husdyrregulering fra 1. august 2017. Den første revurdering skal derfor igangsættes i 2025, hvis det viser sig nødvendigt.

11 Bilag

Bilag 1: BAT-niveau

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Kapacitetsopgørelse

Bilag 4: Beredskabsplan

Bilag 5: Natura 2000-område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Bilag 1 – BAT-niveau

2.5.4.2 BAT/Ammoniaktab

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Produktionsstørrelsen for nye stalde beregnes med udgangspunkt i den omregningsfaktor mellem antal dyr og DE, som var gældende i 2011, da det er denne, der ligger til grund for proportionalitetsvurderingen af teknologier og dermed for fastlæggelsen af BAT-niveauet.

Vis ammoniaktab på produktionsniveau

Samlet ammoniaktab for hele anlægget opnåelig ved anvendelse af BAT

	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
Ammoniaktab for hele anlægget (total for alle produktioner)	3.025,47		

Det samlede ammoniaktab pr. år opnåelig for anlægget ved anvendelse af BAT efter Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår. Der mulighed for at indtaste et alternativt forslag til grænseværdien for ammoniaktab for hele anlægget, og skrive en begrundelse herfor.

Beregninger af grænseværdier for ammoniaktab opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde

BAT-Husdyrtype	Antal DE (2011 Normal)	Produktionsgrænse og grænseværdi for ammoniaktab (EGV)
Slagtesvin	90,21	Antal DE er lig med eller under 210. EGV er fastlagt til 0,3 kg NH ₃ -N pr. prod. slagtesvin.

For hver husdyrtype er der fastlagt en grænseværdi for ammoniaktab (EGV) per husdyrtypeenhed i hhv. ny eller eksisterende stald. Grænseværdien for hver husdyrtype i nye stalde fastlægges på baggrund af antal DE (2011 normal) og den vejledende grænseværdi for ammoniaktab opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Grænseværdier for ammoniaktab (EGV) opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldafsnitnavn	Navn på dyrtype og staldsystem	Staldsystem-kode	EGV ved Ny stald (kg NH ₃ -N)	EGV ved Eksisterende stald (kg NH ₃ -N)	Husdyrtype-enhed
Slagtesvinestald 1	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	SvSI03	0,3	0,31	per prod. slagtesvin
Slagtesvinestald 2	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	SvSI03	0,3	0,31	per prod. slagtesvin
Stald 3	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	SvSI04	0,3	0,4	per prod. slagtesvin

Tabellen viser de vejledende grænseværdier for ammoniaktab (EGV) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for både nye og eksisterende stalde for alle produktioner på anlægget. Hvis der ikke står en værdi i en af EGV-kolonnerne, betyder det, at der ikke findes en grænseværdi for ammoniaktab for den pågældende produktion. I disse tilfælde anvendes normaltallet for ammoniaktab for valgt staldsystem i beregningen af ammoniaktabet (EGV) for den pågældende produktion.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT

Herunder vises udregningerne af grænseværdien for ammoniaktab (EGV) pr. år pr. husdyrteenhed, anvendte korrektioner samt den vejledende sum, opnåelig ved anvendelse af BAT, for hver af de dyretyper på anlægget hvor der er krav om anvendelse af BAT.

For hver produktion er der mulighed for at bruge redigeringsknappen, og indtaste en anden grænseværdi for ammoniaktab end den beregnede. Indtastes der en værdi i en af produktionerne, vil "Kommunens krav" for hele anlægget, blive vist øverst på siden som en sum af de indtastede værdier og vejl. sum for de produktioner, hvor der ikke er indtastet et forslag.

Slagtesvinestald 1 (Eksisterende stald)									
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)	
SvSI03	PR-723976	Slagtesvin	2.520	0,31	1,11	865,48			
Den vejledende sum er korrigeret for ændrede vægtgrænser:									
Korrektion = $\frac{(\text{akt. vægt ud} - \text{akt. vægt ind}) \times (\text{PK1} + \text{PK2} \times (\text{akt. vægt ud} + \text{akt. vægt ind}))}{(\text{ref. vægt ud} - \text{ref. vægt ind}) \times (\text{PK1} + \text{PK2} \times (\text{ref. vægt ud} + \text{ref. vægt ind}))}$									
= $\frac{(112,00 - 30,00) \times (13,9 + 0,161 \times (112,00 + 30,00))}{(107,00 - 32,00) \times (13,9 + 0,161 \times (107,00 + 32,00))} = 1,11$									

Slagtesvinestald 2 (Eksisterende stald)									
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)	
SvSI03	PR-723977	Slagtesvin	3.444	0,31	1,11	1.182,83			
Den vejledende sum er korrigeret for ændrede vægtgrænser:									
Korrektion = $\frac{(\text{akt. vægt ud} - \text{akt. vægt ind}) \times (\text{PK1} + \text{PK2} \times (\text{akt. vægt ud} + \text{akt. vægt ind}))}{(\text{ref. vægt ud} - \text{ref. vægt ind}) \times (\text{PK1} + \text{PK2} \times (\text{ref. vægt ud} + \text{ref. vægt ind}))}$									
= $\frac{(112,00 - 30,00) \times (13,9 + 0,161 \times (112,00 + 30,00))}{(107,00 - 32,00) \times (13,9 + 0,161 \times (107,00 + 32,00))} = 1,11$									

Stald 3 (Ny/Renoveret stald)									
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)	
SvSI04	PR-723978	Slagtesvin	2.940	0,3	1,11	977,16			
Den vejledende sum er korrigeret for ændrede vægtgrænser:									
Korrektion = $\frac{(\text{akt. vægt ud} - \text{akt. vægt ind}) \times (\text{PK1} + \text{PK2} \times (\text{akt. vægt ud} + \text{akt. vægt ind}))}{(\text{ref. vægt ud} - \text{ref. vægt ind}) \times (\text{PK1} + \text{PK2} \times (\text{ref. vægt ud} + \text{ref. vægt ind}))}$									
= $\frac{(112,00 - 30,00) \times (13,9 + 0,161 \times (112,00 + 30,00))}{(107,00 - 32,00) \times (13,9 + 0,161 \times (107,00 + 32,00))} = 1,11$									

Forklaring af forkortelser brugt i beregningerne

akt. vægt ind: Aktuel indgangsvægt, enten indtastet eller fra kvælstof-normtal. Findes i kvælstof-normtalssæt[VægtInd].

akt. vægt ud: Aktuel udgangsvægt, enten indtastet eller fra kvælstof-normtal. Findes i kvælstof-normtalssæt[VægtUd].

Antal DE: Det udregnede antal DE på baggrund af 2011 normtal for den givne BAT-Husdyrtype.

PK1: Konstant til brug i vægtkorrektion af svin. Findes i kvælstof-normtalssæt[Produktionskonstant1].

PK2: Konstant til brug i vægtkorrektion af svin. Findes i kvælstof-normtalssæt[Produktionskonstant2].

ref. vægt ind: Reference indgangsvægt fra BAT-normtal. Findes i BAT-normtalssæt[VægtInd].

ref. vægt ud: Reference udgangsvægt fra BAT-normtal. Findes i BAT-normtalssæt[VægtUd].

Bilag 2 - Situationsplan

Bilag 3 – Kapacitetsopgørelse

Erklæring vedrørende tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning

Silstrup den 31.07.2017

Vedrørende Ejendommen
Lunden 2
7990 Øster Assels

Opbevaringskapacitet

Gylle

Efter udvidelse vil gødningproduktionen være
8815 slagtesvin a 0,54 tons

 $4760 \text{ t} \times 0,75 = 3570 \text{ m}^3$

Gyllekapacitet

Eksisterende gylletank
Eksisterende gylletank
Fortank og under spalter
Ialt

1640 m³1000 m³400 m³3040 m³ svarende til ca. 7,6 mdr.

Der er derudover overkapacitet på Kongehøjvej 64, 7790 Øster Assels, der kan aftage de 530 m³ svarende til 1,34 mdr.

Hanne Brodersen
Miljøkonsulent
LandboThy

Hurup: Industrivej 7 – 7760 Hurup
Fax 97 96 21 74

Thisted: Silstrupvej 12 – 7700 Thisted
Fax 96 17 53 51

Tlf. 96 18 57 00
www.landbothy.dk

Bilag 4 – Beredskabsplan**Beredskabsplan
ADR. Lunden 2, 7990 Øster Assels**

1. INDLEDNING
2. TELEFONNUMRE BEREDSKAB
3. BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS
4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS
5. KEMIKALIE- OG OLIESPILD, INSTRUKS
6. STRØMSVIGT, INSTRUKS
7. STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE
8. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Bilag: Oversigt over ejendommen

Udarbejdet af Hanne Klitgaard Brødersen, Landbothy

1. INDLEDNING

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ejer/driftsleder og øvrige ansatte og udleveres til indsatsleder og/eller miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, el. lign.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig på bedriften.

Beredskabsplanen opbevares i stuehuset.

Kopi af beredskabsplanen findes i staldens forrum.

Bagerst i beredskabsplanen findes kortmateriale, oversigter osv. over ejendommens:

- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring).
- Drænbrønde / regnvandsbrønde / afløb.
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn.
- Afbrydere til pumper, anlæg, hovedstrøm m.v.
- Flugtveje for dyr / frigørelse mm.

Husk!

Ved store uheld ring altid 1 1 2

Ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.

Er man i tvivl ring 1 1 2.

Efter brand mm. tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

2. TELEFONNUMRE BEREDSKAB

Hændelse	Tilkald	Kontakt	Telefon
Primær hjælp			
Ulykke med personskade	Ambulance	Alarmcentralen	1 1 2
Brand	Brandvæsnet	Alarmcentralen	1 1 2
Miljøudslip	Beredskabet	Alarmcentralen	1 1 2
- Gylleudslip			
- Kemikalieudslip			
- Anden forurening			
Kontakt altid	Ejer/Driftsleder	Verner Larsen	20 85 70 73
Sekundær hjælp			
Miljø mm.	Falck	Vagtcentral	70 10 20 30
Miljø mm.	Maskinstation		
Brand, miljø mm.	Elektriker	Ib Larsen	40 97 60 66
Lækage på rør	Smed/VVS	Søren Lyndrup	30 70 38 09
Skader på dyr	Dyrlæge	Øster Jølby Dyreklinik	97 74 14 11
Sygdom personale *	Lægevagten		70 15 03 00
Miljø	Kommune	Morsø	99 17 17 17
Foder	Leverandør	Mollerup Mølle	97 74 43 11

* Uden for egen læges åbningstid

3. BRAND-OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp:

1) Tilkald brandvæsenet RING 112 og oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand.
- Er der tilskadekomne - hvor mange.
- Om dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget.

2) Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse ildens spredning ved at lukke døre og vinduer.

3) Kontakt besætningssejer/driftsleder, **Verner Larsen på mobil 20 85 70 73**.

4) Modtag brandvæsenet, udlever denne beredskabsplan og oplys:

- Om tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed.
- Hvor det brænder.
- Brandens omfang.
- Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukkere.

4. OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken:

1) RING 112 og oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

2) Kontakt besætningsejer/driftsleder, Verner Larsen mobil 20 85 70 73.

3) Kontakt miljømyndighederne ved Morsø Kommune på tlf. 99 70 67 66.

4) Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til drænbrønd, kloak, vandløb el. lign.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer el. lign. afhængigt af mængden af gylle.

5) Modtag brandvæsenet / miljømyndighederne og udlever denne beredskabsplan.

På ejendommen findes der følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer
- Traktor med frontlæsser

5. KEMIKALIE-OG OLIESPILD, INSTRUKS

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie:

1) RING 112 og oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

2) Kontakt besætningsejer/driftsleder, Verner Larsen mobil 20 85 70 73.

3) Kontakt miljømyndighederne ved Morsø Kommune på tlf. 99 70 67 66.

4) Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd, kloak, vandløb el. lign.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer el. lign. afhængig af mængde og art.

5) Modtag brandvæsenet / miljømyndighederne og udlever denne beredskabsplan.

På ejendommen findes følgende materiel, som kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Snittet halm eller savsmuld til opsugning af væsker.

6. STRØMSVIGT, INSTRUKS

- Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åbent.
- Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
- Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper el. lign.
- Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til forsyningselskabet **Thy Mors Energi på tlf. 96 70 22 00** og forhør om varigheden af udfaldet.
- Iværksæt evt. opstart af nødstrømsgenerator.

7. STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. findes noteres på oversigt over ejendommen bagerst i bilag.

Vand

- Hovedhane sidder ved eget vandværk i gårdsplads.
- I hvert staldafsnit sidder der en stophane.

Elektricitet

- El-tavle sidder i stalden ud mod gårdspladsen.
- Nye sikringer opbevares ved begge tavler.
- Der bruges automatsikringer.

8. TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Gode råd / huskeliste

- Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.
- Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.
- Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.
- Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.
- Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpecudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.
- Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Signaturforklaring:

○ = Kemikalie

● = Motorolie

● = Dieseltank

● = Fyr

● = Fodersilo

● = Hovedhane til vand

● = El-tavle

● = Brandslukkere

● = Dræn

● = Mark boring

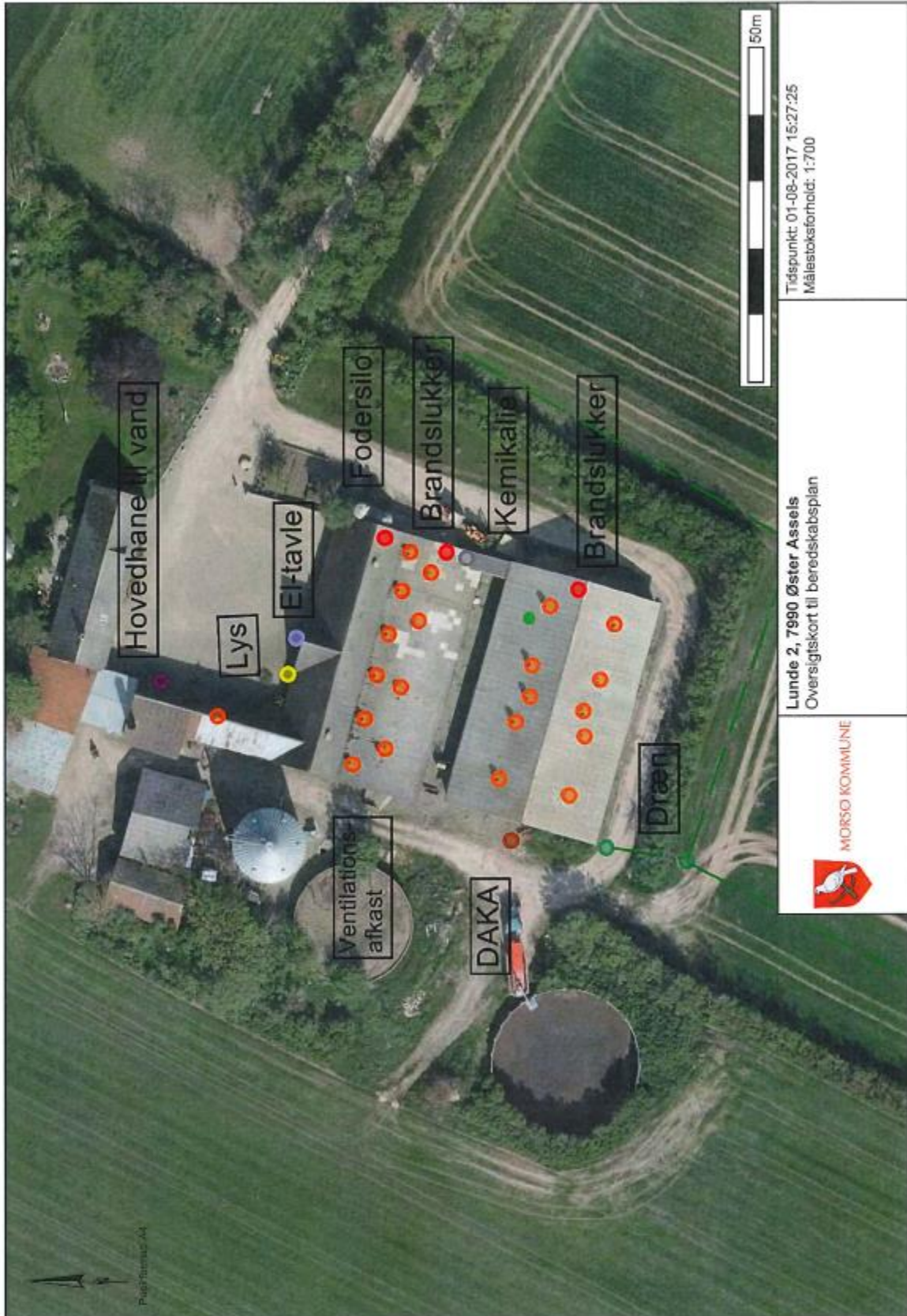
● = Ventilationsafkast

● = Belysning

○ = Malkestald

○ = Befæstede arealer inkl.
afløb

● = Afhentningsplads for
DAKA

Bilag 5 – Natura 2000-område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. basisanalyse:

Arter

- 1103 Stavsild
- 1166 Stor vandsalamander
- 1355 Odder
- 1365 Spættet sæl
- 1393 Blank seglmos (*Drepanocladus vernicosus*)
- 1528 Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)

Naturtyper

- 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 *Kystlaguner og strandsøer
- 1160 Større lavvandede bugter og vige
- 1170 Rev
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220 Flerårig vegetation på stenede strande
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks Ikke kortlagt -
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld
- 7230 Riggær

Fugle

- Lysbuget Knortegås
- Hvinand
- Tp. Skallesluger
- Klyde
- Hjejle
- Havterne

Områdebeskrivelse

I området findes flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer ca. 20 % af Nordjyllands samlede areal med strandenge i området. Strandengene er vigtige for de truede fuglearter Alm. Ryle og Brushane.

Vigtigste naturværdier

Der er store marine værdier i området i kraft af forekomsten af nogle af landets største lavvandede fjordområder. Disse arealer har tidligere rummet vidtstrakte flader med ålegræs. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for Lysbuget Knortegås. Den store nordlige lagunesø på Agger Tange er et vigtigt nationalt forstyrrelsesfrit område for specielt Spids-, Krik- og Pibeænder, ligesom Agger Tange er et vigtigt rastested for bl.a. Klyder og Hjejler. Dertil kommer, at flere af områdets uforstyrrede holme udgør vigtige ynglelokalteter for Split-, Fjord-, Dværg- og Havterne.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel mod forekomsterne af sure overdrev, tørre heder, klitheder, grå/grønne klitheder, idet tålegrænsen er markant overskredet for de fleste arealers vedkommende. Dette gælder i mindre grad for kalkoverdrev, rigkær og kildevæld. Ligeledes er store dele af de marine naturtyper i Limfjorden fortsat truet af for store tilførsler af næringsstof. Dette betyder igen, at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

For de fire tørre naturtyper, tørre heder, grå/grønne klitter, klitheder og kalkoverdrev udgør tilgroning i form af høj vegetation en stor trussel på både kort og lang sigt. De grå/grønne klitter og kalkoverdrene er ligeledes truet af tilgroning i vedplanter. For de våde naturtyper - strandeng, kildevæld, hængesæk og rigkær udgør tilgroning i form af først og fremmest højstaudevegetation en stor trussel. Tilgroning af tidligere afgræssede engarealer m.v. er en stor trussel for en lang række fuglearter, først og fremmest de ynglende vadefugle.